

بیماری های ناشی از غذا :

بیماریهای ناشی از غذا ، طیف گسترده ای از بیماریها را تشکیل می دهد که در پیدایش آنها گاهی عوامل طبیعی موجود در مواد خوردنی و غالباً عوامل بیرونی بیماری زا (عوامل بیولوژیک ، سموم) و در مواردی نیز نقص سیستم آنزیمی و حساسیت های فردی نقش دارند . به نظر می رسد بتوان در یک تقسیم بندی کلی ، بیماری های ناشی از مصرف مواد غذایی را در ۴ گروه زیر طبقه بندی کرد.

۱- مسمومیت های غذایی

مسمومیت های غذایی ، به مفهوم جامع آن یعنی مسمومیت های ناشی از مصرف مواد غذایی شامل مسمومیت

های ناشی از سموم طبیعی (که نمونه هایی از آنها ذکر خواهد شد)

، سموم باکتریال ، قارچی ، سموم شیمیایی و مصنوعی (سموم فلزی ، سموم دفع آفات نباتی و غیره) و سمومی که به عنوان متابولیت ناشی از فعالیت های آنزیماتیک عوامل خارجی یا داخلی در مواد غذایی پیدا می شوند بخش مهمی از بیماریهای ناشی از مصرف غذا را تشکیل می دهند.

۲- عفونت های غذائی

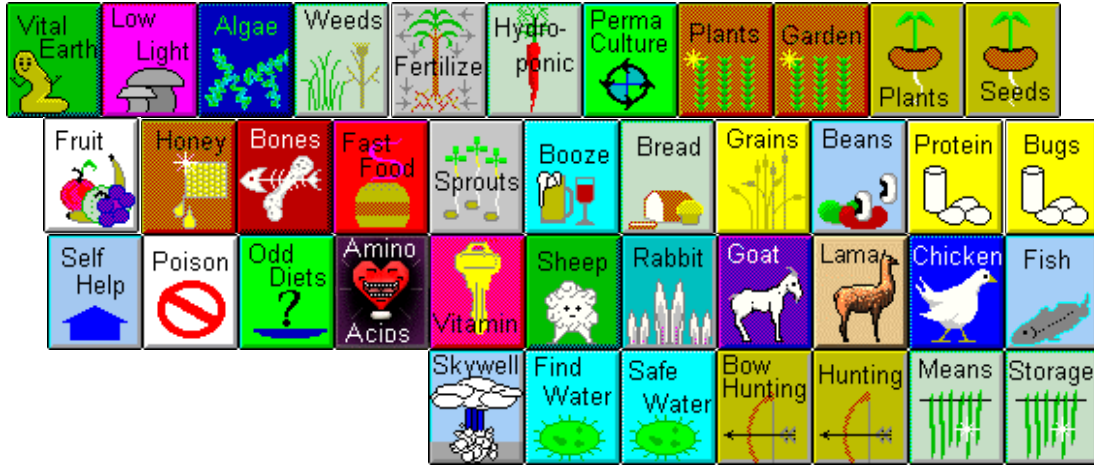
دسته دیگر از بیماری های ناشی از مصرف غذا را در حقیقت باید عفونت های غذائی دانست ، این دسته از بیماری ها نتیجه ورود عوامل بیماری زای زنده (باکتری ها ، ویروس ها ، پروتوزوآها ، قارچ ها ، انگل ها و...) به مواد غذائی مورد مصرف می باشد.

۳- حساسیت های غذائی

اگر چه در حساسیت های غذائی زمینه خاصی در شخص وجود دارد و در حقیقت همین زمینه (ذاتی یا اکتسابی) موجب ظهور نشانه های حساسیت نزد مصرف کننده مواد غذائی می شود بسیاری از ترکیبات طبیعی مواد غذائی می تواند نزد افراد مستعد ، حساسیت زا باشد اما در موارد متعددی نیز نوع ماده غذائی و نحوه فرآیند آن در پیدایش حساسیت ، نقش دارد به عنوان مثال وجود عامل ۵ هیدروکسی تریپتامین در موز و خربزه ، تبدیل اسید آمینه هیستیدین به هیستامین در انجماد غیر سریع ماهی و در سرمای اندک و نیز مراحل اولیه رشد قارچ ها در روی مواد غذائی در ظهور نشانه های حساسیت نقش مستقیم دارند.

۴- دسته چهارم عدم تحمل غذائی

در حقیقت ناسازگاری ناشی از اشکالات ارگانیک است نمونه بسیار متداول و معروف آن عدم تحمل مصرف شیر بدلیل فقدان یا کمبود آنزیم لاکتاز در مصرف کننده و در نتیجه عدم هضم لاکتوز شیر و تجزیه لاکتوز توسط باکتری های فلور روده بزرگ می باشد.

منابع :

- پریوش حلم سرشت ، اسماعیل دل پیشه ، اصول بهداشت فردی ، انتشارات چهر ، ۱۳۷۷
- دکتر حمید حاتمی ، دکتر سید منصور رضوی و ، کتاب جامع بهداشت عمومی ، خرداد ۱۳۸۳